

WYKONAWCA W NOWEJ USTAWIE PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH CZ.3.

AUTOR:

IWONA HOLKA

Wszelkie prawa zastrzeżone

Partner publikacji:

CZĘŚĆ 3 - IWONA HOLKA

W ostatnich latach zaobserwowano znaczący spadek zainteresowania wykonawców ubieganiem się o udzielenie zamówień publicznych. W przypadku zamówień krajowych, ogłaszanych w Biuletynie Zamówień Publicznych w 2018 r. średnia liczba ofert wynosiła 2,19. W roku 2017 w postępowaniach o zamówienie publiczne wpływało średnio 2,38 oferty, w roku 2016 – 2,87 a w roku 2015 – 2,90. Natomiast w przypadku postępowań o wartości powyżej progów UE (publikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej) w roku 2018 przeciętnie w jednym postępowaniu wpływało do zamawiającego 2,09 oferty (w 2017 r. – 2,23; w 2016 r. – 2,51; w 2015 r. – 2,65).

Głównymi przyczynami niskiego zainteresowania wykonawców są:

- Cena jako kryterium decydujące o wyborze najkorzystniejszej oferty;
- Opis przedmiotu zamówienia preferujący konkretne rozwiązania;
- Krótki czas na przygotowanie oferty;
- Zbyt restrykcyjne zapisy umów;
- Zbyt wysokie kary umowne;
- Zbyt duże wymagania wobec wykonawcy;
- Sformalizowane i długotrwałe procedury;

- Zbyt wysokie wymagania finansowe w zakresie gwarancji i zabezpieczeń;
- Skomplikowane i często zmieniające się przepisy, niejednolitość orzecznictwa;
- Obowiązek wnoszenia wadium o wysokiej wartości.

W jaki sposób przepisy nowej ustawy Pzp z 11.09.2019 r., która wejdzie w życie w styczniu 2021 r., poprawią sytuację wykonawców i zwiększą zainteresowanie sektora MSP zamówieniami publicznymi?

W nowej ustawie zaproponowano rozwiązania sprzyjające wykonawcom, w szczególności:

- Uproszczenie i odformalizowanie procedur w zamówieniach krajowych, publikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- Zwiększenie transparentności zamówień prowadzonych poza PZP – ogłoszenia o zamówieniach bagatelnych od wartości 50000 zł będą publikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- Rezygnacja z obowiązkowego żądania wadium – to zamawiający będzie decydował, czy wymagać wadium w postępowaniu;
- Obniżenie wysokości zabezpieczenia należytego wykonania zamówienia z 10% do 5%;

- Wprowadzenie katalogu klauzul abuzywnych (zakazanych) w zawieranych umowach – m.in. zakaz wprowadzania kary umownej za opóźnienie na rzecz kary za zwłokę, zakaz kar za okoliczności za których wykonawca odpowiedzialności nie ponosi, zakaz dowolnego ograniczania zakresu zamówienia;
- Wprowadzenie nowych zasad waloryzacji wynagrodzenia.

Umowa, której przedmiotem są roboty budowlane lub usługi, zawarta na okres dłuższy niż 12 miesięcy, będzie musiała zawierać zasady waloryzacji wynagrodzenia wykonawcy w przypadku zmiany cen materiałów budowlanych lub kosztów związanych z realizacją zamówienia.

Zrezygnowano również z wielu obowiązkowych przesłanek wykluczenia wykonawców, m.in. z wykluczenia za składanie nieprawdziwych informacji i przeniesiono je do katalogu przesłanek fakultatywnych, których zamawiający nie będą zobowiązani wymagać. Pozytywnie należy również ocenić rozwiązanie wprowadzenia obowiązkowego zaliczkowania lub płatności częściowych w umowach zawieranych na okres powyżej 12 miesięcy.

Nowa ustawa, a elektronizacja

Nowa ustawa przesądza również o elektronizacji zamówień krajowych.

Oferty w postępowaniach publikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych będą podpisywane podpisem kwalifikowanym, tak jak dotychczas w postępowaniach unijnych, lub podpisem zaufanym lub osobistym, rozumianym wg. art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych.

Odwołania

Dobrym rozwiązaniem jest również możliwość wnoszenia odwołań na wszystkie czynności zamawiającego, zarówno w postępowaniach krajowych jak i unijnych. Do wnoszenia odwołań w postępowaniach będzie również upoważniony Rzecznik MSP, jeżeli aktywnie będzie korzystał z tego prawa, to wykonawcy będą mieli mocne wsparcie szczególnie w postępowaniach przed Krajową Izbą Odwoławczą. Zgłaszany przez wykonawców postulat – wydłużenie czasu na złożenie oferty z uwagi na konieczność sprawnego udzielania zamówień nie został spełniony. Terminy składania ofert w postępowaniach krajowych będą nadal wynosiły 7 dni dla dostaw i usług i 14 dla robót budowlanych, a w postępowaniach unijnych 35 dni, przy czym z możliwością skrócenia terminu o 5 dni, gdy składanie ofert odbywa się w pełni elektronicznie, a w niektórych przypadkach, np. pilnej potrzeby udzielenia zamówienia będzie możliwe skrócenie terminu składania ofert do dni 15.

Z pewnością dla wzrostu zainteresowania wykonawców zamówieniami korzystne będzie zwiększenie przejrzystości dokumentów zamówienia i przygotowywanie specyfikacji bardziej jako przejrzystych instrukcji do składania ofert zamiast przepisywania połowy artykułów ustawy.

Prekluzja dowodowa

Na etapie projektowania przepisów planowano też wprowadzić mechanizmy prekluzji dowodowej (wcześniejszego terminu składania środków dowodowych) w postępowaniach przed KIO oraz obligowania zamawiającego do wcześniejszego przygotowywania odpowiedzi na odwołanie. Planowane usprawnienia procesu odwoławczego finalnie nie znalazły odzwierciedlenia w nowych przepisach, nadal strony mogą prowadzić festiwal dowodów podczas samej rozprawy.

Z jednej strony efekt zaskoczenia może przynieść spodziewane efekty, z drugiej zaś przysłowiowe wcześniejsze wyłożenie kart na stół dałoby możliwość lepszej oceny szans w postępowaniu przed Izbą.

Należy pamiętać, że ustawa jest narzędziem i to od zamawiających zależy jak w praktyce będą wyglądały zamówienia po nowemu i na ile wprowadzona w art. 431 zasada współdziałania przy realizacji zamówienia będzie respektowana w praktyce.

TEJ CZĘŚĆ PRZYGOTOWAŁA **IWONA HOLKA**

Prawnik, trener i doradca w zakresie zamówień publicznych. Posiada praktyczne doświadczenie m.in. w: opracowywaniu dokumentacji przetargowych, sporządzaniu odwołań i reprezentacji przed KIO. Brała udział w wielu projektach, również współfinansowanych ze środków UE, koordynowała prace związane z zamówieniami publicznymi. Ma wieloletnie doświadczenia w realizacji zamówień publicznych, zarówno po stronie Zamawiającego, jak i Wykonawcy. Prowadzi konsultacje i doradztwo z dziedziny zamówień publicznych, a także szkolenia.

Sprawdź więcej informacji o ekspercie oraz jego najbliższe szkolenia:

**SPRAWDŹ
SZKOLENIA**

